

Szeged küldöttsége a drágaság ügyében a belügyminiszternél.

— Maximális áron alul rekvirálják az eldugott gabonát. —
Életbelép az eladási kényszer. — A sertéshus, szalonna és zsir maximális ára. —

(Saját tudósítónktól.) Csütörtökön délelőtt tizenegy órakor fogadta Sándor János belügyminiszter Szeged küldöttségét, amely a közgyűlés határozatából a drágaság ellen való küzdelemben a kormány támogatását kérte. A küldöttséget dr. Cicatricis Lajos főispán vezette, aki néhány meleg szóval kérte a maga részéről is, hogy Szeged közgyűlésének kérését a miniszter teljesítse. Dr. Somogyi Szilveszter polgármester minden érvet csoportosított annak érdekében, hogy a város előterjesztett kérését indokoltá tegye. A kiviteli tilalomra vonatkozó közgyűlési határozat megerősítése mellett kérte, hogy az eddigieknél több, elsőrendű élelmicikkre állapítsa meg a kormány a maximális árakat és azzal egyidejűleg adjon felhatalmazást a törvényhatóságoknak a rekvirálásra. A belügyminiszter nagy figyelemmel és jóakarattal — ezt ne méltóztassék sablonos értelemben venni — hallgatta meg a polgármester előterjesztését, amelyet írásban is megkapott. Azután hosszan és kimerítően válaszolt. Nagy megnyugtatóul szolgálhat maga az a részletesség, tájékozottság és alaposság, amellyel a miniszter a kormány e téren való munkásságát vázolta és terveit ismertette. A fogadtatás külsőségén és tartalmán egyaránt meglátszott, hogy a kormány a drágaság problémáját annyi megértéssel, tárgyilagossággal, az anyaggyűjtés olyan alaposságával és minden jogos érdek olyan igazságos számításba vételével és szent tiszteletével kezeli, amelyet gáncs nem érhet. A küldöttség teljes háromnegyed óráig időzött a belügyminiszternél. Ezt az időt természetesen távolról sem töltötték ki a főispán meleg szavai, amelyekkel Szeged közgyűlésének kérését, a miniszter figyelmébe ajánlotta, a polgármester gondos és logikus előterjesztése. Ennek az időnek javarésze a miniszter válaszával telt el, aki készségesen bocsájtkozott vitába. Hallgatta meg a küldöttség egy-egy tagjának észrevételét, arra válaszolt és olyan felvilágosítással szolgált, amely országos jelentőségűvé emeli a szegedi küldöttségjárást azzal, hogy a kormánynak ezekről, a drágaság leküzdésére tervezett intézkedéseiről először nyilatkozott meg a belügyminiszter. A miniszter a következőket válaszolta a polgármester szavaira:

— Igen tisztelt Uraim! Nagyon szívesen látom Szeged közgyűlésének képviselőjét, a mikor a drágaság ügyében fordul a kormányhoz. Nemcsak azért, mert ezen a téren valóban vannak egyes tulkapások, hanem azért is, mert higyiék el, hogy a kormány állandó gondoskodásának, éjjel-nappal való munkásságának, folytonos tanulmányozásának tárgya a drágaság kérdése és így örül, ha a városok kívánságait, tapasztalataikat akár írásban, akár előszóval hozzá juttatják. Csak egyről ne feledkezzenek meg az urak: hogy mi a drágaság problémájával nem foglalkozhatunk lokális szempontokból, hogy nekünk az ország egyetemes érdekei mellett tekintettel kell lennünk a velünk szövetséges Ausztriára és a hű fegyvertársra, Németországra is. Ha ilyen általános szempontokból kiindulva vizsgáljuk a kérdést, kétségtelennek fogjuk találni, hogy egy-egy tervbevett, önök által is javaslatba hozott intézkedést, nagyon alaposan meg kell fontolni, mielőtt foganatosításához kezdünk: mert minden fegyver kétélű, mely visszafele is vág. A kormány például azt tapasztalta, hogy a Haditermény Részvénytársaság távolról sem tud olyan

menyiségű gabonához jutni, amilyen pedig az országban itt van. Kétségtelen, hogy a gabona visszamaradásának sok esetben az iga erő hiánya és egyéb jóindulatu körülmény az oka. De az is tagadhatatlan, hogy sok helyen a prémios ármezgállapítás ellenére is visszatartották a gabonát, mert arra spekuláltak, hogy esetleg később nagyobb lesz a maximális ár. Természetesen ez nem kerülhette el a kormány figyelmét és megnyugtathatom az urakat: azzal a tervvel foglalkozunk, hogy *arra a gabonára, amely most már rövid idő múlva elő nem jön, kimondjuk a rekvirálást és a rekvirálást a maximális áron alul hajtjuk végre.*

— A hus növekvő drágasága sem kerülte el természetesen a figyelmünket. Tekintettel kellett azonban lennünk arra, hogy hihetetlen mértékben emelte a husfogyasztást a háború. Az emberek százazrei, akik eddig hetenkint legfeljebb egyszer ettek húst, a háború kitörése óta a hus állandó fogyasztói lettek. A sertéshizlalást nagy mértékben akadályozta az elmúlt évben az, hogy a kukoricát emberi táplálkozás céljaira voltunk kénytelenek fentartani. Most pedig nagyon kell ügyelni arra, hogy olyan rendszabályokat ne léptessünk életbe, amelyek a hízalókat arra kényszeríték, hogy a hízalást abbahagyják. Minthogy úgy találjuk, hogy egyes sertéstermékek árai aránytalanul magasak, a kormány elhatározta, hogy *mximálni fogja a sertéshus, szalonna és zsir árát*, még pedig úgy, hogy a maximális ár már most valamivel *olcsóbb lesz* a mai piaci árnál. Nagy mértékben nem mehetünk lejjebb az ármezgállapításban, mert ezzel jogosulatlan és nagy megkárosításnak tennők ki azokat, akik a mai árak mellett vásároltak. A marhahus árának maximálása már olyan nehézségekbe ütközik, amelyeket rendkívül nehéz leküzdni. A marhahus például a legkülönbözőbb minőségű. Egyébként is élő marha tekintetében újabban jelentékeny javulás állott be, mert például Orosz-Lengyelországban nagymennyiségű marhát tudott rekvirálni a katonság. Egy körülményt mindenestre ajánlok a törvényhatóság igen tisztelt vezetőinek figyelmébe és ez az, hogy a marhahus ára egyes helyeken távolról sincs arányban a termelési költségekkel. Nagyon helyesen járnak el ezeken a helyeken az illetékes faktörök, ha a spekuláció tulhajtásait körültekintően megállapított maximális árakkal igyekeznek letörni.

— Ugyanilyen gondoskodásunk tárgya az élelmiszerkérdés minden más problémája. Amint látni méltóztatnak, a maximális árakat a szükséghez képest kiterjesztjük mindazokra az élelmiszerekre, amelyeknél a spekuláció indokolatlanul tulhajtotta az árakat. Természetesen vigyáznunk kell, mert ez a kormányintézkedés is kétélű fegyver és ha nem járunk el kellő körültekintéssel, könnyen azt eredményezheti, hogy a maximált élelmiszercikkek kivándorolnak Ausztriába. Ép azért a kormány arra törekszik, hogy *az árakat Ausztria kormányával egy időben és egyformán maximálja*, amivel elérjük azt, hogy az

egyes élelmickek a vámhatáron belül egyenlő eloszlásban maradjanak meg. A tárgyalások és tanulmányok ennek megvalósítása érdekében nemcsak a magyar kormány kebelén belül, hanem az osztrák kormánnyal is folynak.

— Amennyiben pedig ezek után az intézkedések után azt kellene tapasztalnunk, hogy az árak nem jönnek elő, a kormány az *eladás kényszerének* életbeléptetéséhez fog folyamodni. Látni méltóztatnak tehát, hogy az országszerte uralkodó drágaság orvoslásával egyetemes szempontoktól vezéreltetve, fáradságot és munkát nem kimélve, foglalkozik a kormány. Lokális szempontokból mi nem ítéltethjük meg ezt a kérdést, hiszen a mi gondoskodásunknak az ország egész területére kell kiterjedni és a drágaság sem lokális jelenség. Itt van például a kiviteli tilalom elrendelése. Szegednek van tanyája, de ez a tanya sem lenne képes a város lakosságát minden élelemmel ellátni. Honnan venne, hogy csak egy példát említek, marhahúst Szeged? Aztán a legtöbb vidéki városnak nincs tanyája. Minden esetre ezt a javaslatot ép egy figyelembe veszem, mint a többieket. — Méltóztatassanak elhinni, hogy a kormány minden képességével és gondosságával azon van, hogy a bajokon segítsen. De tessék figyelemmel lenni azokra a nehézségekre is, amelyekkel ennek a kérdésnek igazságos megoldása lépten-nyomon találkozunk. További tárgyalásainknál figyelembe fogjuk venni természetesen az urak óhaját. Még egyszer biztosítanom kell önöket legjobban intencióinkról és köszönöm szíves megjelenésüket.

A miniszter hosszú ideig beszélgetett még a küldöttség tagjaival. Meghallgatott minden észrevételt, válaszolt valamennyire úgy hogy nemcsak neki volt módjában minden givánságot, érvet tudomásul venni, hanem a küldöttség tagjai is meggyőződhetek arról, hogy a drágaság letörésére irányuló intézkedéseket olyan kéz irányítja, amelynek diszpozíciói el fogják hozni a helyzet javulását, anélkül, hogy egyuttal sebeket szaggatnának. Bizonyára nagy megnyugvás Szeged közönségére, hogy a küldöttség tagjai ezzel a fölötté értekes benyomással távoztak.

Még csak egyet, Dr. Cicatricis Lajos főispán készségesen, ügybuzgón és szeretettel képviselte Szeged kívánságait. Dr. Somogyi Szilveszter polgármester annyi lelkesedéssel tolmácsolta a közgyűlés kérését, mintha a kiviteli tilalom életbeléptetését, vagy a küldöttségjárást a tanács legalább is pártolta volna a közgyűlésen.

A küldöttség tagjai voltak a főispán és a polgármester vezetése mellett dr. Szalay József főkapitány, dr. Pálffy József árvaszéki elnök, Bach Jenő, Bokor Adolf, Lovácsi József, dr. Krausz József, Pásztor József, Rosenfeld Nándor, Várhelyi József, Weiner Miksa, dr. Végman Ferenc, Wimmer Fülöp és dr. Turesányi Imre.

Tengeri esete a finn öbölben.

— Egy orosz cirkáló elsüllyedt. —

Krisztiania, október 21. Torneoból ideérkező jelentések szerint német és orosz hadihajók között Porkkala közelében, a finn-öbölben tengeri csata volt. Egy orosz cirkáló elsüllyedt. Egy Zeppelin Sveaborgra bombákat dobott, melyek nagy tüzet okoztak.